

فرم درخواست ارزشیابی فعالیتهای نوآورانه آموزشی - جشنواره شهید مطهری

عنوان فارسی ارزیابی ارتباط دندانپزشکان با بیمار از طریق آموزش مهارت‌های ارتباطی بالینی
عنوان انگلیسی

Evaluation the relationship between dentists and patient through clinical communication skills education

حیطه نوآوری را علامت بزنید:

- تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی
- روشها و تکنیک های آموزشی
- سنجش و ارزشیابی و اثربخشی آموزشی
- مرجعیت ، رهبری و مدیریت آموزشی
- مشاوره و راهنمایی و فعالیتهای فرهنگی و امور تربیتی و اجتماعی
- محصولات آموزشی

نام صاحب / صاحبان فعالیت نوآورانه: دکتر معصومه عیوضی

نام همکاران

گروه/ارشته پرودنتیکس

محل انجام فعالیت: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، دانشکده دندانپزشکی

مقطع تحصیلی دکترای تخصصی پرودنتیکس

مدت زمان اجرا: تاریخ شروع: ابتدای نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۴

تاریخ پایان: انتهای نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۵

هدف کلی

دانشجویان بتوانند پس از حضور در کلاس آموزش مهارت‌های ارتباطی بالینی و دیدن آموزشهای لازم به ارزیابی ارتباط دندانپزشکان با بیمار در بالین بپردازند و از این طریق به نکات منفی و مثبت موجود در این رابطه پی ببرند. در نتیجه این دانشجویان هنگام رویارویی با بیماران در بخش های آموزشی دانشکده دندانپزشکی قادر خواهند بود رابطه خود با بیمار را مدیریت نمایند و از مشکلات احتمالی پیشگیری نمایند.

اهداف ویژه /اختصاصی

-ارزیابی ارتباط دندانپزشکان با بیمار بر اساس آموزشهای داده شده در کلاس درس
-توانایی برقراری ارتباط موثر با بیماران پس از حضور دانشجویان در بخش های بالینی

-ایفای نقش به عنوان دندانپزشک و بیمارنا در کلاس درس برای تمرین مهارت‌های ارتباطی قبل از برخورد مستقیم با بیماران

-ارائه گزارشی از مشاهده مستقیم طرز برخورد دندانپزشکان با بیماران و نقد این رفتار در کلاس درس توسط کلیه دانشجویان

بیان مسئله (ضرورت انجام و اهمیت اهداف انتخابی را ذکر کنید)

واحد درسی آموزش مهارت‌های ارتباطی بالینی یک واحد کارگاهی است که در کوریکولوم جدید آموزشی از طرف وزارتخانه به سایر واحدهای درسی دانشجویان افزوده شده است. زمان ارائه این واحد درسی قبل از ورود دانشجویان به بخش‌های آموزشی دانشکده دندانپزشکی میباشد. در کوریکولوم آموزشی ذکر شده است که حداقل مهارت‌های عملی مورد انتظار از این واحد کارگاهی این است که دانشجو بتواند اصول مهارت‌های ارتباطی ذکر شده را در قالب ایفای نقش پیاده کرده و ارائه نماید. برای این واحد درسی ۱۷ جلسه کلاس در نظر گرفته شده است که ۱۳ جلسه آن تدریس در کلاس توسط استاد و ۴ جلسه نیز ایفای نقش توسط دانشجو می باشد (پیوست شماره ۱). در سه سال گذشته این واحد درسی مطابق کوریکولوم آموزش داده میشد اما پس از ورود دانشجویان به مقطع کلینیک و حضور آنها در بخش، دانشجویان مشکلاتی در برقراری ارتباط با بیماران داشتند که این مشکلات در زمینه آغاز گفتگو با بیمار، گردآوری اطلاعات، درک دیدگاه بیمار و شکایت اصلی وی، تبادل اطلاعات با بیمار و توافق با بیمار بر سر تشخیص و راهکارهای درمانی دیده میشد بطوریکه گاهی منجر به انصراف بیماران از شروع درمان یا ادامه درمان میگردد. لذا با توجه به ظرفیتهای این واحد درسی برآن شدیم با همکاری دانشجویان مشکلات موجود در برقراری ارتباط دندانپزشکان با بیمار را شناسایی کنیم تا مهارت‌های ارتباط بالینی را بطور کارآمد به این دانشجویان قبل از برخورد مستقیم با بیماران آموزش دهیم.

مرور تجربیات و شواهد خارجی (با ذکر فرانس)

در مطالعه ای که در سال ۲۰۰ توسط Theaker و همکاران در بریتانیا انجام شد یک چک لیست را برای ارزیابی مهارت‌های ارتباطی بالینی دانشجویان دندانپزشکی طراحی نمودند که پایایی و روایی آن هم تایید گردید. در مطالعه ای که در کانادا در سال ۲۰۱۱ انجام شد Wener و همکاران با پر کردن فرمهایی توسط بیماران و خود دانشجویان دندانپزشکی به ارزیابی مهارت‌های ارتباطی بالینی دانشجویان پرداختند. در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۴ توسط McKenzie انجام شد به بررسی نگرش دانشجویان دندانپزشکی به آموزش مهارت‌های ارتباطی و کاربرد کلینیکی آن پرداخت. مهارت‌های ارتباطی در یک ترم تحصیلی به دانشجویان سال اول و چهارم آموزش داده شد. قبل از کلاس و پس از برگزاری کلاس از دانشجویان خواسته شد پرسشنامه هایی را تکمیل نمایند. دانشجویان سال چهارم در مقایسه با سال اولیها نگرش مثبتی به آموزش مهارت‌های ارتباطی نداشتند و حتی نگرش منفی به اهمیت این آموزش در کلینیک داشتند. دانشجویانی که نگرش مثبت به این آموزش داشتند احتمال بیشتری وجود داشت که بخواهند مهارت‌های ارتباطی خود را بهبود ببخشند.

مرور تجربیات و شواهد داخلی (در این بخش سوابق اجرائی این نوآوری در دانشگاه و کشور بطور کامل با ذکر فرانس ذکر شود)

در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه تهران دوره هفت روزه کارگاه مهارت های ارتباطی بالینی دندانپزشک و بیمار به صورت واحد درسی با بیمار نما برگزار گردید برای هر دانشجو ۲ استاد و یک بیمار نما در نظر گرفته شد تا مطابق با مطالب آموزش دیده در کارگاه، دانشجویان بتوانند به لحاظ مهارت های ارتباطی بالینی دندانپزشک و بیمار ارزیابی شوند.

<http://dentistry.tums.ac.ir/newsdetail-870-fa.html>

در مطالعه ای توصیفی-مقطعی در دانشکده دندانپزشکی شیراز (مہتاب معمارپور ۲۰۱۶) به ارزیابی مهارتهای ارتباطی بالینی دانشجویان دندانپزشکی سال پنجم و ششم از طریق مشاهده مستقیم، نظرات بیماران و ارزیابیهای دانشجویان از خودشان پرداختند. چک لیستی طراحی گردید و بر اساس آن چک لیست مهارتهای ارتباطی دانشجویان را در سه مرحله از برخورد با بیمار ارزیابی نمودند(شروع مصاحبه، حین مصاحبه و پایان مصاحبه). این چک لیست را سه نفر پر میکردند:مشاهده گر، بیمار و دانشجو. نتیجه گرفتند که ارزیابی بیماران از مهارتهای ارتباطی دانشجویان خوب بوده است اما مشاهده گر و دانشجو این مهارتها را در حد متوسط ارزیابی نموده بودند. در پایان دریافتند که نقص هایی در رابطه بین دانشجویان با بیمار در فرایند مصاحبه وجود دارد که باید با آموزش مهارتها به دانشجویان آنها را برطرف نمود.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته را بنویسید (آماده سازی، چگونگی تجزیه و تحلیل موقعیت و تطبیق متدولوژی ، اجرا و ارزشیابی را در این بخش بنویسید)

از آغاز ترم ۸ جلسه کلاس بصورت سخنرانی و پرسش و پاسخ برای واحد درسی آموزش مهارتهای ارتباطی بالینی با توجه به مرجع معرفی شده برگزار گردید. مباحث تدریس شده عبارت بودند از: اهمیت ارتباط موثر بین پزشک و بیمار، آغاز گفتگو، گردآوری اطلاعات، درک دیدگاه بیمار، تبادل اطلاعات، توافق بر سر تشخیص و راهکارهای درمانی و خاتمه گفتگو. سپس از دانشجویان درخواست شد که در گروههای دو نفره (یکی به عنوان بیمار و دیگری به عنوان همراه بیمار) به کلینیکها و مطبهای دندانپزشکی مراجعه نمایند و با توجه به آموخته های خود در کلاس به ارزیابی نوع ارتباط دندانپزشک با بیمار بپردازند و به نکات منفی و مثبتی که در رفتار دندانپزشک وجود دارد توجه نمایند. در ۵ جلسه بعدی، دانشجویان گزارشی از مشاهدات خود را ارائه میدادند و سایر دانشجویان به بحث در آن زمینه میپرداختند. در چهار جلسه پایانی هم دانشجویان به ایفای نقش بیمار و دندانپزشک می پرداختند.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته را به انگلیسی بنویسید (آماده سازی، چگونگی تجزیه و تحلیل موقعیت و تطبیق متدولوژی ، اجرا و ارزشیابی را در این بخش بنویسید)

From the beginning of the semester, 8 session class as lecture and question and answer for clinical community skills education lesson according to the introduced Topics taught were included: importance of effective reference were held. relationship between physician and patient, beginning the conversation, gathering information, understanding the patient's prespective, exchange the information, agreement on the recognition and treatment plans and finishing the conversation. Then, the students were requested to refer dental offices and clinics in two person groups(one as a patient and another as with the patient) and evaluate the dentist communication with the patient based on the lessons learned in the class and notice

the positive and negative aspects in dentist behavior. In the following 5 sessions, students presented a report of their observations and the other students discuss about that. In the last four sessions, students played the role of patient and dentist.

شیوه های تعامل با محیط که در آن فعالیت نوآورانه به محیط معرفی شده و یا مورد نقد قرار گرفته را ذکر کنید.

توجه: در این بخش موارد ذیل را ذکر کنید:

- برگزاری دوره های آموزشی در جهت انتقال نوآوری:
- با برگزاری دوره های آموزشی در قالب کارگاه جهت دندانپزشکان می توان مهارت های ارتباطی آنها را ارتقا داد.
- در ضمن می توان آموزش مهارت های ارتباطی بالینی را در قالب بازآموزی به دندانپزشکان ارائه نمود تا برای آن امتیاز بازآموزی منظور گردد.
- پذیرش در کنگره ها و جشنواره ها:
- تا به حال در هیچ کنگره یا جشنواره ای ارائه نشده است
- شیوه های نشر نوآوری اعم از CD / پاورپوینت / مقالات داخلی یا خارجی / تارنما / کتاب / راهنما:
- این نوآوری را می توان در قالب جزوه در بین دندانپزشکان توزیع نمود تا از نکات آن در جهت برقراری ارتباط موثر با بیماران استفاده نمایند.
- میتوان اطلاعات جمع آوری شده را در قالب مقاله انتشار داد
- شواهد تعمیم نوآوری در اماکن دیگر و نتایج آنها:
- این نوآوری در سطح دانشکده دندانپزشکی کرمانشاه برای اولین بار انجام شده است و هنوز به سایر دانشکده های دندانپزشکی تعمیم داده نشده است
- نقد خبرگان / همکاران / مشتریان یا فراگیران:
- در ارزشیابی انجام شده از دانشجویان بازخورد مناسبی مشاهده شد و دانشجویان ذکر نمودند که این اولین بار است که یک واحد کارگاهی به این صورت با مشارکت فعال آنها برگزار میشود.
- در فرم نظر خواهی از دانشجویان ۸۸٪ دانشجویان به گزینه مشارکت دادن دانشجویان در مباحث درسی و بحث و تبادل نظر بالاترین امتیاز را داده بودند و ۹۲٪ دانشجویان هم به میزان انطباق محتوای درس با اهداف ارائه شده بالاترین امتیاز را دادند. (پیوست ۲)
- همکاران بخش پروتزهای دندانی که غالباً دانشجویانشان در مدیریت بیمار مشکل داشتند عنوان کردند که تفاوت محسوسی را در طرز برخورد دانشجویان با بیماران مشاهده نموده اند.
- همکاران بخش ترمیمی هم از نحوه برخورد دانشجویان با بیماران ابراز رضایت نمودند.

نتایج حاصل از این فعالیت و این که فعالیت ارائه شده چگونه موفق شده است به اهداف خود دست یابد را بنویسید

توجه: در این بخش موارد ذیل را ذکر کنید:

- شواهد دستیابی به اهداف برای هر یک از اهداف ویژه به تفکیک :
- - توانایی برقراری ارتباط موثر با بیماران پس از حضور دانشجویان در بخش های بالینی

- -ایفای نقش به عنوان دندانپزشک و بیمار نما در کلاس درس برای تمرین مهارت‌های ارتباطی قبل از برخورد مستقیم با بیماران
- -ارائه گزارشی از مشاهده مستقیم طرز برخورد دندانپزشکان با بیماران و نقد این رفتار در کلاس درس توسط کلیه دانشجویان
- -رضایت دانشجویان از توانایی برقراری ارتباط با بیماران
- -رضایتمندی اساتید از توانایی دانشجویان در مدیریت بیماران
- دانشجویان با قرار گرفتن در نقش دندانپزشک تلاش نمودند قبل از برخورد مستقیم با بیمار کلیه نکات مطرح شده در کارگاه را رعایت نمایند.
- **میزان رضایتمندی فراگیران/مشتریان:**
- دانشجویانی که واحد بالینی داشتند عنوان کردند فراگیری مهارت‌های ارتباطی باعث شده است که در برخورد مستقیم با بیمار استرس کمتری داشته باشند و با اعتماد به نفس بالاتری توانسته اند با بیماران ارتباط برقرار نمایند
- در فرم نظرخواهی از دانشجویان در اکثر گزینه دانشجویان بیشترین امتیاز را داده بودند.
- **تقاط قوت و ضعف و پیشنهادات برای آینده:**
- تعداد بالای دانشجویان در کلاس درس باعث شلوغی و همه‌همه هنگام نقد و بررسی گزارش دانشجویان از برخورد دندانپزشکان با بیمار میشد که بهتر است چنین جلساتی را در گروه‌های کوچکتر ۲۰-۱۰ نفره برگزار نمود.
- بهتر است یک چک لیست طراحی شود تا بر اساس آن بتوان مهارت ارتباط بالینی یک دانشجو را سنجید.
- بهتر است با همکاری یک متخصص روانپزشکی یا یک دکترای روانشناسی نحوه برخورد با افرادی که مشکلات شخصیتی دارند هم به فرایند آموزش این واحد درسی افزوده شود

سطح نوآوری

- در سطح گروه آموزشی برای اولین بار صورت گرفته است .
- در سطح دانشکده برای اولین بار صورت گرفته است .
- در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است .
- در سطح کشور برای اولین بار صورت گرفته است .
- در دنیا برای اولین بار صورت گرفته است .

اینجانب دکتر معصومه عیوضی. مجری فرایند بوده و متعهد می گردم کلیه اطلاعات مبتنی بر واقعیت ترتیب داده شده است .

توجه : لازم است مجموعه ایی از مستندات ، فیلم ومرتبط با فرایند که ارزیابی واقعی آن را ممکن می کند بصورت فایل تهیه و به همراه فرم درخواست ارزشیابی جشنواره کشوری ارسال شود. این مجموعه باید حاوی اطلاعاتی باشد که امکان اجرای این فعالیت را توسط سایر افراد در مراکز دیگر فراهم نماید(مثلا در حیطه تدوین و بازنگری برنامه حداقل باید ابداعریکولوم کامل ضمیمه باشد).

